رایزن بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در ازبکستان

تحلیل وضعیت مبادلات تجاری ایران با ازبکستان در ۱۲ماهه سال ۱۴۰۴

نسبت به مدت مشابه سال قبل

*آمار مبادلات تجاری به تفکیک صادرات و واردات و درصد تغییرات

طبق آمار گمرک ایران(۱۴۰۴) میلیون دلار

صادرات	درصد تغیر	واردات	درصد تغیر	تراز تجاری	حجم تجارت
۶۰۰	۴۶	۸۲	-۷	+۵۱۸	۶۸۲

* کالاهای با بالاترین میزان افزایش صادرات

واحد ارزش(میلیون دلار)

ردیف	تعرفه	عنوان	۱۴۰۳	۱۴۰۴	ارزش تغییرات	درصد تغییرات ارزشی
1	39011069	کامپاند پلی اتیلن ویژه روکش سیم وکابل	48/3	83/0	34/70	72
2	72131010	میلگردکلاف باقطرکمتر از۹میلیمتر ازآهن یافولاد غیر ممزوج	6/4	28/1	21/74	342
3	23099011	خوراک آماده کپور ماهیان	14/7	31/1	16/38	111
4	08025110	پسته خندان	17/6	33/0	15/40	88
5	72142000	میله های آهنی یافولادی، گرم نوردشده دارای دندانه،	10/0	24/3	14/27	143
6	72139110	میله های گرم نورد شده ازآهن یافولاد غیر ممزوج به صورت کلاف با قطرکمتر از۹میلیمتر (مفتول فولادی ۵/۵میلمتر پرکربن)	0/2	12/2	12/06	7,661
7	72171000	آبکاری نشده یا اندود شده، حتی صیقل شده	1/4	12/3	10/97	803
8	08105000	کیوی، تازه	2/8	13/8	10/95	391
9	27101290	سایر روغن های سبک و فرآورده ها بجز بنزین	0/8	11/2	10/34	1,239

10	04051020	کره بسته بند ی شده	11/1	20/4	9/37	85
11	72061000	شمش از آهن و فولاد غیر	0/2	9/0	8/77	4,865
12	08041040	خرما مضافتی	6/5	12/8	6/32	98
13	39075090	سایر رزین های آلکید	7/3	13/0	5/71	78
14	72039000	محصولات آهنی اسفنجی،	0/0	5/3	5/33	100
15	39012059	کامپاندپلی اتیلن غیرپودری ویژه روکش سیم و کابل	12/1	16/4	4/32	36
16	04021020	شیرخشک	3/6	7/3	3/67	101
17	57029200	کف پوش های غیرمخملی باف، از مواد نسجی	3/9	7/5	3/60	92
18	26011120	ـــ سنگ آهن هماتیت دانهبندی با خلوص آهن ۶۰	0/0	3/6	3/59	100
19	72131090	سایر میله های گرم نورد شده بصورت طومارهای نامنظم پیچیده شده دارای دندانه،	1/1	4/6	3/56	331
20	72162100	پروفیل بامقطعL ا زآهن	0/4	4/0	3/54	849
21	72179090	مفتول از آهن یا فولاد غیرممزوج، که در جای دیگرگفته نشده	0/3	3/7	3/44	1,253
22	17019100	نبات	8/5	11/4	2/94	35
23	04069000	سایر پنیر ها	0/8	3/1	2/27	281
24	04041000	آب پنیر	1/0	2/9	2/00	210
25	38170010	الکیل بنزن خطی (LAB)	0/3	2/0	1/69	612
26	39012030	پلی اتیلن گرید تزریقی با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴٪ یا بیشتر	0/1	1/5	1/36	1,383
27	29153900	سایر استرهای اسید استیک	0/7	2/0	1/35	205

در ادامه دلایل هر یک از این روندهای صعودی به تفکیک ارائه می‌شود:

- ✓ **کامپاند پلی اتیلن :** تعرفه گمرکی این کالا هم صفر می باشد و شرکتهای ایرانی تحت تعرفه ۳۹۰۱ از نظر قیمت و کیفیت جایگاه خوبی در بازار ازبکستان دارند و همچنین نیاز این کشور هم روبه رشد است.خوشبختانه هر ساله در پاویون ایران در نمایشگاه پلاستیک ازبکستان نیز قراردادهای خوبی منعقد می شود..
- ✓ **میلگرد و کلاف فولادی:** رونق خوب ساخت و ساز در ازبکستان در راستای برنامه تولید یک میلیون واحد مسکونی در سال و اجرای پروژه های مختلف ساختمانی و تولیدی و تجاری(طبق برنامه توسعه ۲۰۳۰) و بعد مسافت کوتاه حدود ۵۷۰(کیلومتری از مرز سرخس ایران تا آلات ازبکستان) و همچنین در نتیجه اعزام هیاتهای تجاری خریدار ، صادرات محصولات فولادی افزایش یافته است.
- ✓ **خوراک آبزیان:**با توجه به برنامه افزایش تولید و پرورش ماهی ازبکستان و سابقه خوب شرکتهای ایرانی در تامین و حتی پرورش ماهیان گرمابی و خاویاری(مثل شرکت آبزیبان) و انجام مشاوره در پرورش ماهی توسط تنی چند از فارغ التحصیلان شیلات ایرانی، و قیمت رقابتی خوراک ایران، محصولات ایرانی بعد از تولیدات کشورهای روسیه و ترکیه در جایگاه سوم بازار ازبکستان قرار دارد
- ✓ **پسته خندان:** پسته خندان ایرانی در بازار این کشور در کنار پسته محلی ریز سایز ازبکی، تقریبا بی رقیب و از جایگاه بسیار بالایی برخوردار می باشد.
- ✓ **کره :** با توجه به تعرفه صفر گمرکی و کمبود واردات کره از بلاروس و قیمت رقابتی نسبت به دیگر کشورها و همچنین پذیرش دو هیات خریدار کره در فروردین ماه و خرداد ماه سالجاری و همچنین هیات استان مازندران در سالجاری و اعزام هیات به نمایشگاه اگور فود و امضای قرارداد صادراتی با افزایش صادرات مواجه شده است.
- ✓ **کیوی:**این محصول در کنار دیگر محصولات کشاورزی خوراک ماهی، خرما از جایگاه برتر در بازار ازبکستان قرار دارد.
- ✓ **شمش فولادی:** پیرو نتایج حاصله از اعزام هیات شرکت اوز مت کامبینات ازبکستان به ایران و همچنین حضور شرکتها در نمایشگاه معدن ۲۰۲۵ و معرفی هیات به شرکت آتین گروپ قرارداد با شرکت گل گهر خوشبختانه شاهد رشد یکصد درصدی در صادرات این محصول به ازبکستان هستیم؛همچنین با توجه سفر متقابل گروه معدنی در آذرماه سالجاری بحمدلله شاهد رکورد صادرات این محصول به بازار ازبکستان در سالجاری خواهیم بود(افزایش حدود ۹ میلیون دلاری همین کد تعرفه)
- ✓ **آهن اسفنجی:**
- ✓ پیرو توافقات مربوط به سفر معاون وقت وزیر صمت به تاشکند در خرداد ماه و همچنین اعزام هیات اوز مت کامبینات در آذرماه، اولین بار آهن اسفنجی در سبد صادراتی ایران قرار گرفت و شاهد رشد یکصد درصدی این محصول می باشیم.

-تداوم روند رشد مثبت صادراتی ایران به ازبکستان در سالهای ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴ و رسیدن به حجم صادرات ۶۰۰ میلیون دلاری برای اولین بار، در طول ۳۴ سال گذشته،

ولی در سالجاری توجه به شرایط جدید حاکم بر منطقه و توقف تبادل هیاتها، توقف پرواز مستقیم بین دوکشور و افزایش هزینه حمل و نقل پیش بینی می شود صادرات ایران به این کشور، درفصل بهار حداقل ۱۰٪ کاهشی گردد.

- بر اساس گزارش مرکز ملی آمار ازبکستان نیز حجم کلی تجارت دو کشور در 4ماهه سال ۲۰۲۶، با رشد 47 درصدی به عدد ۲۰۷ میلیون دلار رسیده و جایگاه ایران به رتبه ۱۶ شرکای تجاری ازبکستان ارتقا یافته است.
- ازبکستان در بین کشورهای مشترک المنافع در جایگاه چهارم صادراتی بعد از روسیه-ترکمنستان و ارمنستان قرار دارد
- با توجه به مزیت نسبی و همچنین تمرکز بر صادرات محصولات صنایع معدنی و تبادل هیاتها و تشکیل کمیته معدنی، صادرات بخش معدن و صنایع معدنی با رشد ۱۷۶ درصدی، به ۱۴۲ میلیون دلار رسید.(از ۵۱ میلیون دلار به ۱۴۲ میلیون دلار افزایش یافت)
- رشد ۳۶ درصدی صادرات محصولات صنعتی در سال ۱۴۰۴ (از ۱۹۳ به ۲۶۳ میلیون دلار افزایش یافت)
- رشد ۴۳درصدی صادرات محصولات کشاورزی طبق آمار گمرک کشورمان در سال ۱۴۰۴(از ۸۱ میلیون به ۱۱۶میلیون رسیده است)

مهمترین اقلام صادراتی: کامپاند پلی اتیلن ویژه روکش سیم وکابل- پسته خندان- خوراک آبزیان- میلگرد کلاف-میلگرد-کره-کیوی- الکیل بنزن-رزین-خرما-روغن سبک-شمش فولادی-سود سوز آور-پلی اتیلن خطی

مهمترین اقلام وارداتی: نخ یک لا شانه زده و شانه نزده، لوبیا، کود معدنی و شیمیایی ازته،کود پتاس، نیترات آمونیوم،ابریشم خام، مویز،کائولن

*** کالاهای با بالاترین میزان واردات**

واحد ارزش (میلیون دلار)

تعرفه	عنوان	۱۴۰۳	۱۴۰۴	درصد تغییرات ارزشی
-	انواع نخ	۷۳	٤٥	-۳۸
07133310	لوبيا چيتي	۲,۳	**12/3**	۴۳۰
38122090	**سایر پلاستی سایزهای مرکب برای کائوچو یا مواد پلاستیکی بجزمخلوط های دارای دی بوتیل فتالات**	**2/0**	**5/6**	۱۸۵

31029000	سایر کودهای معدنی یا شیمیائی، اوره، همچنین مخلوط های غیر مذکور در شماره های فرعی قبلی	0/0	3/8	۱۰۰
72251900	محصولات تخت نوردشده ا زفولاد سیلیسیم دا رموسوم به مغناطیسی، باپهنای ۶۰۰mm یابیشترغیر از ردیف ۷۲۲۵۱۱۰۰	۰	2/5	۱۰۰
31042000	کلرور پتاسیم	3/6	2/2	-39
31023000	نیترات آمونیوم، حتی محلول در آب	0/3	2/0	496
50020000	ا بریشم خام (نتابیده)	2/7	1/9	-27
08062010	مویز	0/4	1/4	233

❋ دلایل تحلیلی :

در ادامه دلایل هر یک از این کالاها ارائه می شود

- ✓ **نخ یک لا:** توسعه صنایع نساجی ایران و نیاز بازار ایران به نخهای تولیدی ازبکستان در کنار نخ پنبه ترکمنستان و قیمت مناسب آن ، واردات الیاف باکیفیت ازبک افزایشی است.
- ✓ **لوبیا چیتی :** کاهش تولید لوبیا در داخل کشور و افزایش شدید قیمت لوبیا در داخل کشور، و برخی از تجار ایرانی مقیم تاشکند نیز فعالیت خوبی در ارسال حبوبات به ایران دارند و افزایش واردات این کالا از ازبکستان، اثر مثبتی در پوشش کمبود حبوبات داخل کشور دارد.
- ✓ **فولاد الکتریکی سیلیکونی:** ورق سیلیکونی در تولید موتورهای الکتریکی و هسته لوازم خانگی صنعتی بکار می رود و از کالاهای جدید وارداتی از ازبکستان می باشد
- ✓ **کود پتاس و معدنی :**به‌دلیل مزیت حمل ارزانتر نسبت به کود پتاس بلاروس و قیمت رقابتی واردات این محصول ازبکی جهت کمک به کشاورزان رو به افزایش می باشد.
- ✓ **رشد واردات مویز :**به دلیل مناسب بودن سایز و کیفیت در قیاس با موارد مشابه در بازار رشد کرده است.